

תוכן עניינים:

הקדמה..... עמ' 3

משתנה תלוי: התנהגות מינית מסתכנת בקרב בני נוער..... עמ' 4

משתנה בלתי תלוי א': ההשפעה של קבוצת השווים..... עמ' 6

משתנה בלתי תלוי ב': ההשפעה של קיום יחסי מין עם קבוצת השווים..... עמ' 6

סיכום..... עמ' 9

ביבליוגרפיה..... עמ' 10

הקדמה:

מחקרים רבים על בני נוער, מצביעים על כך שתקופת ההתבגרות מאופיינת בשיעור הגבוה ביותר של נטילת סיכונים בהשוואה לקבוצות גיל אחרות. (הראל, מולכו, וטילינגר, 2003, מצוטט אצל ג'ינה פורת-זימן, תשע"א). נטילת הסיכונים יכולה לבוא לידי ביטוי בפעילות מסוכנת כגון נהיגה בלתי זהירה ומעורבות בתאונות דרכים, שימוש בסמים ובאלכוהול באופן מסכן חיים, הפרעות אכילה וגם בלקיחת סיכונים בפעילויות אחרות, כגון קיום יחסי מין (פורת-זימן, תשע"א).

המחקר הנוכחי מנסה לבחון את תפקידם והשפעתם של קבוצת השווים על התנהגות מינית מסוכנת בקרב בני נוער ומתבגרים. במסגרת הצעת המחקר אבחן את הספרות המחקרית על התנהגות מינית מסוכנת בקרב מתבגרים ואת התיאוריות הקשורות לתופעה זו. בנוסף, אסקור את המשתנים של המחקר. אסיים בהשערות המחקר.

בשנת 2010 בחנה הוועדה לזכויות הילד של כנסת ישראל את נושא החינוך המיני בבתי הספר וכללה בו התייחסות נרחבת לסוגיית התנהגות מינית מסוכנת ואת השאלה כיצד ניתן להקטין את מימדי התופעה באמצעות חינוך מיני בעל תכנים מיניים. על פי מסמך שהוכן לדיון זה נמצא כי למרות ששיעור בני הנוער המקיימים יחסי מין בישראל נמוך ביחס למדינות מערביות אחרות, כ-45% מהבנים וכ-30% מהבנות, קיימו יחסי מין. כ-40% מתוכם קיימו יחסי מין עם שלושה בני זוג או יותר וכ-65% קיימו יחסים עם בן זוג מזדמן. גם שיעור השימוש בקונדום בקרב בני נוער הולך ויורד בשנים האחרונות. בנוסף, בכל שנה מתבצעות כ-1,100 הפלות באישור משרד הבריאות של נערות, אשר הרו בעקבות התנהגות מינית מסוכנת (אתי וויסבלאי, 2010). חשיבות המחקר, אם כן, נובעת מהיקף הגדל של התופעה של בני נוער המעורבים בפעילות מינית מסוכנת ובהשלכותיה האפשרויות.

שאלת המחקר:

האם יש קשר בין יחסי המתבגר וקבוצת השווים באופן כללי ברמות השייכות והלחץ הקבוצתי ויחסי המתבגר וקבוצת השווים באופן מיני בתדירות התקשורת וברמת מתירניות העמדות, לבין רמת התנהגות מינית מסוכנת בקרב בני נוער.

משתנה תלוי – התנהגות מינית מסתכנת

במחקר על התנהגות מינית מסתכנת בקרב בני נוער נמצא כי שיעור גבוה מבני הנוער הפעילים מינית נוטלים סיכונים בהתנהגותם המינית. נטילת סיכונים בהתנהגות מינית יכולה לבוא לידי ביטוי במספר אופנים:

1. בני נוער מתחילים לקיים יחסי מין בגיל צעיר
 2. בני נוער מקיימים יחסי מין עם מספר גדול של בני זוג
 3. בני נוער מקיימים יחסי מין מזדמנים ולא עושים שימוש קבוע באמצעי מניעה.
- בשנים האחרונות עם התרחבות הגישה לאינטרנט והשימוש בפלאפונים עם גישה לאינטרנט (סמרטפון) נוספו עוד ביטויים להתנהגות מינית מסתכנת (Rice)
4. חיפוש פרטנרים אונליין
 5. שידול מיני אונליין
 6. קיום יחסי מין עם פרטנרים זרים

ככלל, מחקרים מראים למרות שבני נוער הם פחות פעילים בתחום המיני מאשר מבוגרים, ההתנהגות המינית שלהם היא בעלת מאפייני סיכון – היא מסכנת יותר (Widman). כך לדוגמא, כמחצית מבני הנוער בארה"ב לא מקיימים יחסי מין עם קונדום בקביעות וכמחצית מבני הנוער שמקיימים יחסי מין בארצות-הברית, דיווחו על כך שהם לא מדברים על שימוש בקונדום או על סקס בטוח עם הפרטנר שלהם (Widman).

כ-22% מבני הנוער מחפשים פרטנרים אונליין. אלה שיש להם מדווחים יותר על מחלות מין מאלה שמעולם לא קיימו יחסי מין עם מישהו שהם פגשו באינטרנט. בני נוער שהיה להם אינטרנט בפלאפון דיווחו יותר על כך שפנו אליהם באינטרנט בעניינים מיניים, הם היו פעילים יותר מינית והם קיימו יחסי מין עם מישהו שהם פגשו אונליין (RICE).

ההתנהגות המינית המסכנת של בני נוער היא בעלת השלכות מרחיקות לכת על בריאותו הגופנית והנפשית של המתבגר שבאה לידי ביטוי בהריונות לא רצויים, בהידבקות במחלות מין שונות ובהידבקות בנגיף האיידס (Catania; Reidy)

בנוסף, נראה כי התנהגות מינית מסכנת בקרב בני נוער היא דינמית. כך לדוגמא, מחקרים מראים כי בשלב הראשוני של הפעילות המינית, יש שימוש גבוה בקונדומים שיורד בהמשך, כאשר נקודת ההנחה של המתבגרים היא כי אין צורך בשימוש בקונדום, כאשר מערכת היחסים היא "רצינית". השימוש בקונדום עולה בהמשך הפעילות כאשר הם מקיימים יחסי מין עם מספר גדל של פרטנרים (Bryan, Schmiede, Magnan).